

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksusta annetun lain 9 §:n muuttamisesta ja lannoiteverosta annetun lain 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta**

## ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että ohran ja kauran vientikustannusmaksu korotettaisiin 10 pennistä 30 penniin kilolta ja lannoitevero 35 pennistä 60 penniin kilolta. Vientikustannusmaksulla ja lannoiteverolla katetaan maataloustulolain mukaista maatalouden osuutta maataloustuotteiden vientikustannuksista. Lakien muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman

pian sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu. Ohran ja kauran vientikustannusmaksun korotus on tarkoitus saattaa voimaan valtioneuvoston päätöksellä 21 päivästä elokuuta 1991 lukien ja lannoiteveron korotus 1 päivästä syyskuuta 1991 lukien. Korotukset olisivat voimassa vuoden 1991 loppuun.

## YLEISPERUSTELUT

### 1. Nykyinen tilanne

Maataloustulolaki (736/89) sisältää säännökset maatalouden osallistumisesta maataloustuotteiden viennin rahoittamiseen. Maatalouden vientikustannusosuus katetaan muun muassa vientikustannusmaksuilla ja rehuihin ja lannoitteisiin kohdistetuilla veroilla. Maksujen ja verojen kertymää voidaan käyttää myös maataloustuotannon tasapainottamismenojen kattamiseen. Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa ja I lisämenoarviossa maataloustuotteiden vientitukeen on osoitettu yhteensä 3 180 miljoonaa markkaa. Kyseistä määrärahaa vastaavaksi maatalouden rahoitusosuudeksi on arvioitu 840 miljoonaa markkaa.

Viljan markkinatilanne on osoittautunut huomattavasti aikaisempaa arvioitua vaikeammaksi. Vuoden 1990 ennätys sadon seurauksena Valtion viljavaraston varastoissa on runsaasta viennistä huolimatta viljaa noin 1 450 miljoonaa kiloa. Valtion viljavarasto on sitonut viljan hankintaan koko varasto- ja rahoituskapasiteettinsa. Maatiloilla on edelleen vuoden 1990

sadosta markkinoimatonta viljaa noin 260 miljoonaa kiloa. Valtion viljavaraston edellytykset vuoden 1991 sadon hoitamiseksi ovat vallitsevassa varasto- ja rahoitustilanteessa heikot, ellei viljan vientiä ole mahdollista nopeasti jatkaa.

Naudanlihan tuottajahinta on alittanut tavoitehinnan kuluvan vuoden ensimmäisellä puoliskolla keskimäärin noin 11 prosenttia. Sianlihassa vastaava alitus on ollut noin 5 prosenttia. Varastoissa lihaa on poikkeuksellisen paljon eli noin 16,5 miljoonaa kiloa. Tuottajahintoja ei saatane lähemmäksi tavoitehintoja ilman lihan lisävientiä.

### 2. Esityksen tavoitteet

Viljan markkinatilanteen helpottamiseksi hallituksen on tarkoitus ylittää viljan vientitukeen osoitettua arviomäärärahaa määrällä, joka mahdollistaa noin 300 miljoonan rehuviljakilon lisäviennin. Edelleen hallituksen tarkoituksena on vuoden 1992 tulo- ja menoarvio-

esitykseen liittyen esittää maataloustulolain muuttamista muun muassa vuoden 1991 osalta siten, että mainittu lisävienti tapahtuu kokonaisuudessaan maatalouden rahoituksella. Myös lihan ylisuuret varastot ja tavoitehintojen selvä alittuminen edellyttävät lisävientejä. Tältä osin arviomäärärahan ylityksellä on tarkoitus mahdollistaa kahden miljoonan sianlihakilon ja kolmen miljoonan naudanlihakilon lisävienti. Lihan lisäviennit tapahtuvat pääosin maatalouden rahoituksella.

Maatalouden vientikustannusosuuden kattamiseksi ohran ja kauran vientikustannusmaksua ja lannoiteveroa esitetään korotettavaksi. Maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksusta annetun lain (1062/90) perusteella ohralta ja kauralta kannetaan vientikustannusmaksua 10 penniä kilolta sekä vehnältä 50 penniä ja rukiilta 80 penniä kilolta. Ohran ja kauran vientikustannusmaksua korotettaisiin 20 pennillä eli 30 penniin kilolta. Vientikustannusmaksun korotuksen arvioidaan lisäävän maksun tuottoa kuluvana vuonna 180 miljoonaa markkaa. Rehuviljan lisävientien mahdollistaminen vilkastuttanee viljakauppaa siten, että tiloilla vielä oleva vuoden 1990 rehuviljasato saataneen markkinoitua ennen vientikustannusmaksun korottamista. Leipäviljan vaikeaan markkinatilanteeseen liittyen maataloustuloneuvottelijat ovat sopineet vehnän ja rukiin tavoitehintojen alentamisesta 20 pennillä kilolta.

Lannoiteverosta annetun lain (881/79) mu-

kaista lannoiteveroa esitetään vastaavasti korotettavaksi 25 pennillä eli 60 penniin kilolta. Korotuksen arvioidaan lisäävän veron tuottoa kuluvana vuonna noin 110 miljoonaa markkaa.

### 3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkатыönä maa- ja metsätalousministeriössä ja valtiovarainministeriössä. Esitys perustuu maataloustuloneuvottelijoiden ehdotukseen ja maatalouden markkinointineuvosto on sitä puoltanut.

### 4. Esityksen taloudelliset ja organisatoriset vaikutukset

Ehdotettujen maksujen ja verojen tuotto luetaan osaksi maataloustulolaissa tarkoitettua maatalouden osuutta maataloustuotteiden vientikustannuksista. Ehdotetut maksut ja verot lisäävät maatalouden markkinointivastuuosuuden perintää vuonna 1991 noin 290 miljoonaa markkaa. Kyseisiä maksuja ja veroja ei lueta maatalouden tuotantokustannuksiksi maataloustuloneuvottelujäsenien laadittavassa tuotto- ja kustannuslaskelmassa.

Esityksellä ei ole organisatorisia vaikutuksia valtionhallinnossa.

## YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

### 1. Lakien perustelut

#### 1.1. Laki maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksusta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

9 §. Ohran ja kauran vientikustannusmaksu ehdotetaan korotettavaksi 30 penniin viljakilolta.

#### 1.2. Laki lannoiteverosta annetun lain 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

4 §. Lannoitevero ehdotetaan korotettavaksi 60 penniin kilolta.

### 2. Voimaantulo

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu. Ohran ja kauran vientikustannusmaksun korotukset saatetaan voimaan 21 päivästä elokuuta 1991 ja lannoiteveron korotus 1 päivästä syyskuuta 1991. Korotukset olisivat voimassa vuoden 1991 loppuun.

### 3. Säättämisjärjestys

Lakiehdotus on käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaisessa uutta tai lisättyä veroa koskevassa säättämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

**L a k i****maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksusta  
annetun lain 9 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksusta 10 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1062 /90) 9 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

## 9 §

Vehnän ja rukiin vientikustannusmaksu on 20 penniä viljaliikkeen ostamalta tai myyntitar-  
koitukseen vastaanottamalta viljakilolta. Vas-  
taavasti ohran ja kauran vientikustannusmaksu  
on 30 penniä viljakilolta.

-----

\_\_\_\_\_

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä  
kuuta 1991.

## 2.

**Laki****lannoiteverosta annetun lain 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* väliaikaisesti lannoiteverosta 7 päivänä joulukuuta 1979 annetun lain (881/79) 4 §, sellaisena kuin se on 14 päivänä kesäkuuta 1991 annetussa laissa (906/91), seuraavasti:

4 §  
Lannoiteveroa on suoritettava 60 penniä  
kilolta.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä  
kuuta 1991 ja on voimassa vuoden  
1991 loppuun. \_\_\_\_\_

Helsingissä 16 päivänä elokuuta 1991

**Tasavallan Presidentti**

**MAUNO KOIVISTO**

Maa- ja metsätalousministeri *Martti Pura*

## 1.

**Laki****maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksusta  
annetun lain 9 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksusta 10 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1062 /90) 9 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

*Voimassa oleva laki*

## 9 §

Vehnän ja rukiin vientikustannusmaksu on 20 penniä viljaliikkeen ostamalta tai myyntitar-koitukseen vastaanottamalta viljakilolta. Vastaavasti ohran ja kauran vientikustannusmaksu on 10 penniä viljakilolta.

*Ehdotus*

## 9 §

Vehnän ja rukiin vientikustannusmaksu on 20 penniä viljaliikkeen ostamalta tai myyntitar-koitukseen vastaanottamalta viljakilolta. Vastaavasti ohran ja kauran vientikustannusmaksu on 30 penniä viljakilolta.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä  
kuuta 1991.

## 2.

**Laki****lannoiteverosta annetun lain 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* väliaikaisesti lannoiteverosta 7 päivänä joulukuuta 1979 annetun lain (881/79) 4 §, sellaisena kuin se on 14 päivänä kesäkuuta 1991 annetussa laissa (906/91), seuraavasti:

*Voimassa oleva laki*

## 4 §

Lannoiteveroa on suoritettava 35 penniä kilolta.

*Ehdotus*

## 4 §

Lannoiteveroa on suoritettava 60 penniä kilolta.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä  
kuuta 1991 ja on voimassa vuoden  
1991 loppuun.

